

Brusel 19. prosince 2022
(OR. en)

16241/22

Interinstitucionální spis:
2022/0393(NLE)

ENER 706
ENV 1332
COMPET 1066
TRANS 807
CONSOM 356
IND 575
ECOFIN 1361
FISC 268

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	15855/22
Č. dok. Komise:	15031/22
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ RADY, kterým se zavádí mechanismus korekce trhu na ochranu občanů a hospodářství před nadměrně vysokými cenami

Delegace naleznou v příloze znění návrhu nařízení Rady, kterým se zřizuje mechanismus korekce trhu na ochranu občanů a hospodářství před nadměrně vysokými cenami v návaznosti na politickou dohodu, které bylo dosaženo na zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku (energetika) dne 19. prosince 2022.

Znění v příloze podléhá revizi právníky-lingvisty.

Rada rozhodla povolit, aby byl k přijetí tohoto nařízení použit písemný postup.

2022/0393 (NLE)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

**kterým se zavádí mechanismus korekce trhu na ochranu občanů a hospodářství před
nadměrně vysokými cenami**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 122 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky¹,

vzhledem k těmto důvodům:

¹ Stanovisko ze dne 2. prosince 2022 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

- (1) Nevyprovokovaná a neodůvodněná vojenská agrese Ruské federace (dále jen „Rusko“) vůči Ukrajině a bezprecedentní omezení dodávek zemního plynu z Ruska do členských států ohrožují bezpečnost dodávek do Unie a jejích členských států. Skutečnost, že Rusko využívá dodávky plynu jakožto zbraně a manipuluje s trhy úmyslným narušením toků plynu, zároveň vedly k prudkému nárůstu cen energie v Unii. Změna tras dodávek energie, v jejímž důsledku došlo k přetížení evropské plynárenské infrastruktury, potřeba nalézt alternativní zdroje dodávek plynu a systémy tvorby cen, které nejsou přizpůsobeny šoku v dodávkách, přispěla k rozkolísání a zvyšování cen. Vyšší ceny zemního plynu ohrožují hospodářství Unie přetrvávající vysokou inflací způsobenou vyššími cenami elektřiny, jež oslabuje kupní sílu spotřebitelů, jakož i zvýšením výrobních nákladů, zejména v energeticky náročných průmyslových odvětvích, a vážně ohrožují bezpečnost dodávek energie.
- (2) V roce 2022 byly ceny zemního plynu mimořádně kolísavé a některé referenční hodnoty v srpnu 2022 dosáhly historicky nejvyšší úrovně. Abnormální úroveň cen zemního plynu zaznamenaná v srpnu 2022 byla důsledkem řady faktorů, včetně úzkého propojení mezi nabídkou a poptávkou, které reagovalo na plnění zásobníků a snižování toků v plynovodech, obavy z dalšího narušení dodávek a manipulace s trhem ze strany Ruska a na mechanismus tvorby cen, který nebyl přizpůsoben tak extrémním změnám poptávky a nabídky a umocňoval nadměrný nárůst cen. Zatímco ceny za předchozí desetiletí se pohybovaly v rozmezí od 5 EUR/MWh do 35 EUR/MWh, evropské ceny zemního plynu dosáhly úrovně, která byla o 1 000 % vyšší než předchozí průměrné ceny v Unii. Gas Futures nizozemského virtuálního obchodního místa Title Transfer Facility (TTF) (tříměsíční/čtvrtletní produkty) obchodované na burze ICE Endex² se obchodovaly na úrovni mírně pod 350 EUR/MWh, plynové deriváty TTF obchodované na burze European Energy Exchange (EEX) na denním trhu dosáhly úrovně 316 EUR/MWh. Ceny plynu nikdy dříve nedosáhly takové výše, jaká byla zaznamenaná v srpnu 2022.

² ICE ENDEX je jednou z hlavních energetických burz v Evropě. V případě zemního plynu poskytuje regulované futures a opce určené pro nizozemské virtuální obchodní místo Title Transfer Facility (TTF).

- (3) Vzhledem k poškození plynovodu Nord Stream 1, které pravděpodobně způsobila sabotáž v září 2022, je zcela nepravděpodobné, že by se dodávky plynu z Ruska do Unie mohly v blízké budoucnosti vrátit na úroveň před válkou. Evropští spotřebitelé a podniky jsou i nadále vystaveni reálnému riziku dalších možných – pro hospodářství škodlivých – prudkých nárůstů cen plynu. Nepředvídatelné události, jako jsou nehody nebo [...] sabotáž plynovodů, které narušují dodávky plynu do Evropy nebo výrazně zvyšují poptávku, mohou ohrozit bezpečnost dodávek. Napětí na trhu a nervozita vyvolané obavami z náhlého nedostatku budou pravděpodobně přetrvávat i po této zimě a v příštím roce, neboť se očekává, že adaptace na otřesy v dodávkách, navázání nových dodavatelských vztahů a vybudování infrastruktury potrvá přinejmenším rok.
- (4) Existují sice deriváty spojené s jinými virtuálními obchodními místy, avšak nizozemské virtuální obchodní místo Title Transfer Facility (dále jen „TTF“) se obecně považuje za „standardní“ zástupný ukazatel cen pro evropský trh s plynem. Důvodem je jeho typicky vysoká likvidita, jež je způsobena několika faktory, včetně zeměpisné polohy, které TTF v předválečném prostředí umožnily přijímat zemní plyn z několika zdrojů, včetně významných objemů z Ruska. Proto se jako takový široce používá jako referenční cena ve vzorcích pro stanovení cen ve smlouvách o dodávkách plynu, jakož i jako cenová základna při zajišťovacích/derivátových operacích v celé Unii, a to i v centrech, která nejsou s TTF přímo spojena. Podle tržních údajů představoval TTF v prvních osmi měsících roku 2022 obchodní uzel pro přibližně 80 % zemního plynu obchodovaného v Evropské unii a ve Spojeném království.

- (5) Rušivé změny přítomné na trzích s energií v EU od února 2022 však ovlivnily fungování a účinnost tradičních mechanismů tvorby cen na velkoobchodním trhu s plynem, zejména pokud jde o referenční hodnotu TTF. V minulosti byl TTF dobrým ukazatelem cen plynu v jiných regionech Evropy, avšak od dubna 2022 se od cen v jiných obchodních uzlech a místech v Evropě, jakož i od cenových hodnocení, která u dovozu LNG provádějí agentury podávající přehledy o cenách, oddělil. Je tomu tak z velké části proto, že plynárenská soustava severozápadní Evropy vykazuje zvláštní omezení v oblasti infrastruktury, a to jak z hlediska plynovodní přepravy (západ–východ), tak z hlediska kapacity pro znovuzplynování LNG. Tato omezení byla částečně odpovědná za celkové zvýšení cen plynu od počátku krize v Evropě poté, co Rusko začalo energii zneužívat jako zbraň. Abnormální rozpětí mezi TTF a jinými regionálními obchodními uzly v srpnu 2022 naznačuje, že za současných specifických tržních podmínek nemusí být TTF dobrým ukazatelem situace na trhu mimo severozápadní Evropu, kde trhy čelí omezením v oblasti infrastruktury. Během období nedostatku na trhu severozápadní Evropy mohou na jiných regionálních trzích mimo severozápadní Evropu panovat příznivější tržní podmínky, a proto na ně má indexová vázanost smluv na TTF nepatřičný vliv. I když tedy TTF stále plní svůj úkol, totiž vyvažovat nabídku a poptávku v severozápadní Evropě, je třeba přijmout opatření k omezení dopadu jakýchkoli abnormálních případů cenových špiček TTF na jiné regionální trhy v EU. Deficity v tvorbě cen mohou v menší míře existovat i u jiných uzlů.

- (6) K řešení problémů souvisejících se stávajícími mechanismy tvorby cen jsou k dispozici různá opatření. Jednou z možností, kterou evropské společnosti, jež byly postiženy nedávným narušením trhu a nedostatky systému tvorby cen, mají, je znovu projednat stávající smlouvy vázané na TTF. Vzhledem k tomu, že referenční ceny spojené se smlouvami typu futures v TTF nemají stejnou váhu jako dříve a nemusí být nutně reprezentativní, pokud jde o situaci na trhu se zemním plynem mimo severozápadní Evropu, mohou se někteří odběratelé snažit vyřešit současné problémy s tvorbou cen a referenční hodnotou TTF novým jednáním se svými smluvními partnery, a to buď na základě výslovných smluvních podmínek, nebo v souladu s obecnými zásadami smluvního práva.
- (7) Ve stejném duchu mohou dovážející společnosti nebo členské státy jednající jejich jménem spolupracovat s mezinárodními partnery s cílem jednat o změně stávající smlouvy o dodávkách nebo sjednat novou smlouvu o dodávkách s vhodnějšími cenovými vzorci přizpůsobenými současné nestabilní situaci. Koordinované nákupy prostřednictvím nástroje IT vytvořeného podle nařízení (EU) [XXXX/2022] mohou poskytnout příležitosti ke snížení ceny dovozu energie, a tedy snížit potřebu tržních zásahů.
- (8) Směrnice 2014/65/EU navíc již zahrnuje určité záruky k omezení případů extrémní volatility, například tím, že vyžaduje, aby regulované trhy zřídily tzv. krátkodobé „přerušení obchodování“, které za tímto účelem omezují extrémní nárůst cen v určitých hodinách. Mechanismus řízení vnitrodenní volatility zavedený články 15 až 17 nařízení Rady (EU) [XXXX/2022] přispívá k omezení extrémní volatility cen na trzích s energetickými deriváty v rámci jednoho dne. Tyto mechanismy však fungují pouze krátkodobě a jejich účelem není zabránit tomu, aby tržní ceny dosáhly určité nadměrné úrovně.

- (9) Dalším důležitým prvkem k řešení problému extrémních cenových špiček je snížení poptávky. Snížení poptávky po plynu a elektřině může mít tlumicí účinek na tržní ceny, a může tak přispět ke zmírnění problémů s mimořádně vysokými cenami plynu. Toto nařízení by proto mělo v souladu se závěry Evropské rady ze dne 21. října 2022 stanovit, aby aktivace mechanismu nevedla ke zvýšenému využívání plynu.
- (9a) V létě roku 2022 přispělo úsilí státem dotovaných subjektů o nákup plynu pro účely uskladnění, v jehož rámci nebyl brán v potaz dopad nekoordinovaných nákupů na ceny, ke zvýšení referenčních cen a zejména cen TTF. K tomu, aby se v budoucnu zabránilo extrémním nárůstům cen, je proto ve vhodných případech důležitá lepší koordinace mezi členskými státy, které k nákupu plynu pro plnění podzemních zásobníků využívají státem financované subjekty. Důležitou úlohu při omezování případů nadměrných cen plynu může v tomto ohledu hrát využívání mechanismu společného nákupu zřízeného nařízením XXXX/2022.
- (10) Přestože je tedy k řešení některých prvků, které vedou k problémům s tvorbou cen na trzích se zemním plynem, možné využít stávající opatření, tato opatření nezaručují okamžitou a dostatečně jistou nápravu současných problémů.
- (11) Je proto nezbytné zavést dočasný mechanismus korekce trhu pro transakce se zemním plynem na hlavních trzích s deriváty TTF a deriváty spojenými s jinými virtuálními obchodními místy se splatností mezi jedním měsícem a jedním rokem jako nástroj s okamžitým účinkem proti případům nadměrně vysokých cen plynu.

- (12) V závěrech Evropské rady ze dne 21. října 2022 byla Komise vyzvána, aby urychleně předložila návrh na dočasné dynamické cenové pásmo pro transakce se zemním plynem při zohlednění záruk stanovených v čl. 23 odst. 2 návrhu nařízení Rady o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, přeshraničních výměn plynu a spolehlivých referenčních cen ze dne 18. října 2022 předloženého Komisí.
- (13) Při navrhování mechanismu korekce trhu by měly být na jedné straně zohledněny níže uvedené záruky a na druhé straně by měly být použity k zajištění toho, aby případná aktivace mechanismu korekce trhu byla ukončena, pokud již pominuly podmínky pro jeho aktivaci nebo dojde-li k nezamýšlenému narušení trhu[...]: měl by se vztahovat na transakce se zemním plynem v rámci virtuálního obchodního místa Title Transfer Facility (TTF), jež provozuje společnost Gasunie Transport Services B.V.; prostřednictvím dynamického cenového pásma mohou být s korigovanou spotovou cenou TTF propojeny i jiné plynárenské obchodní uzly Unie; nemělo by se dotýkat mimoburzovního obchodování s plynem, nemělo by ohrozit bezpečnost dodávek plynu do Unie, mělo by záviset na pokroku při plnění cíle v oblasti úspor plynu, nemělo by vést k celkovému zvýšení spotřeby plynu, mělo by být koncipováno způsobem, který nebude bránit tržním tokům plynu uvnitř Unie, nemělo by mít nepříznivý vliv na stabilitu a řádné fungování trhů s energetickými deriváty a mělo by zohledňovat tržní ceny plynu na jednotlivých organizovaných trzích v celé Unii.
- (14) Mechanismus korekce trhu by měl být navržen tak, aby splňoval dvě základní kritéria, totiž aby fungoval jako účinný nástroj proti případům mimořádně vysokých cen plynu a aby byl aktivován pouze tehdy, dosáhnou-li ceny ve srovnání se světovými trhy výjimečné úrovně, aby se zabránilo významnému narušení trhu a narušení smluv o dodávkách, které by mohlo vést k závažným rizikům v oblasti bezpečnosti dodávek.

- (15) Zásah prostřednictvím mechanismu korekce trhu by měl být omezen na řešení nejdůležitějších nedostatků při tvorbě cen. Vypořádací cena měsíčních derivátů TTF je zdaleka nejpoužívanější referenční hodnotou ve smlouvách o dodávkách plynu v celé EU; následují ji produkty s dvouměsíční a roční splatností. Přesuny obchodu na deriváty spojené s jinými virtuálními obchodními místy však mohou vést k narušení finančních trhů nebo trhů s energií EU, například prostřednictvím arbitráže ze strany účastníků trhu mezi deriváty, jež byly předmětem korekce, a deriváty, jež předmětem korekce nebyly, což by bylo na úkor spotřebitelů. Deriváty spojené se všemi virtuálními obchodními místy v Unii by proto měly být v zásadě zahrnuty do mechanismu korekce trhu. Uplatňování mechanismu na deriváty spojené s jinými virtuálními obchodními místy, než je TTF, je však složité a vyžaduje dodatečnou technickou přípravu. S ohledem na naléhavou potřebu zavést mechanismus korekce trhu pro nejdůležitější derivát (TTF) by Komise měla mít pravomoc vymezit prostřednictvím prováděcího aktu technické podrobnosti uplatňování mechanismu korekce trhu u derivátů spojených s jinými virtuálními obchodními místy a výběr derivátů spojených s jinými virtuálními obchodními místy, které mohou být vyloučeny na základě předem stanovených kritérií.
- (16) Zavedení mechanismu korekce trhu by mělo trhu vyslat jasný signál, že EU nebude akceptovat nadměrně vysoké ceny vyplývající z nedokonalé tvorby cen. Rovněž by měla účastníkům trhu poskytnout jistotu, pokud jde o spolehlivé limity pro obchodování s plynem, a může přinést významné hospodářské úspory jak podnikům, tak domácnostem, které nebudou bez pomoci vystaveny nadměrně vysokým špičkám cen energií.

- (17) Mechanismus by měl zavést dynamický bezpečnostní strop ceny od měsíčních po roční deriváty. Dynamický strop by měl být aktivován, pokud cena derivátů dosáhne předem stanovené úrovně a pokud zvýšení cen neodpovídá podobnému zvýšení na regionální nebo světové úrovni.
- (17a) Dynamický bezpečnostní strop by proto měl zajistit, aby nebyly akceptovány pokyny k obchodování, které by byly výrazně vyšší než ceny LNG v jiných regionech světa. Ke stanovení referenční ceny odrážejí celosvětové trendy v oblasti cen LNG by měly být použity vhodné referenční hodnoty. Referenční cena by měla vycházet z odhadů cen LNG [...], které reprezentativně vypovídají o podmínkách na evropském trhu, a vzhledem ke zvláštnímu významu Spojeného království a Asie jakožto konkurentů na světovém trhu s LNG by měla být založena rovněž na vhodné referenční hodnotě pro Spojené království a asijské regiony. Na rozdíl od plynu z plynovodu se LNG obchoduje v celosvětovém měřítku. Ceny LNG proto lépe odrážejí vývoj cen plynu na celosvětové úrovni a mohou sloužit jako referenční hodnota pro posouzení toho, zda se úrovně cen v kontinentálních uzlech abnormálním způsobem liší od mezinárodních cen.

(17aa) Zohledňovaný vzorek cen LNG by měl být dostatečně široký, aby byl informativní i v případě, že by konkrétní cena LNG nebyla v daný den k dispozici. S cílem vytvořit reprezentativní soubor evropských a mezinárodních cen a zajistit, aby subjekty poskytující informace o cenách podléhaly relevantní regulaci EU, by odhady cen měly vybírat agentury podávající přehledy o cenách, které jsou uvedeny v registru referenčních hodnot zřízeném nařízením (EU) 2016/1011. Vzhledem k tomu, že pro dynamický mechanismus korekce trhu mají klíčový význam včasné informace, měly by být brány v potaz pouze informace o cenách od subjektů poskytujících informace týkající se dne zveřejnění. S cílem umožnit, aby mohla agentura ACER vykonávat své povinnosti v oblasti dohledu nad trhem podle tohoto nařízení a včas vypočítat referenční cenu, je nezbytné uložit agenturám podávajícím přehledy o cenách, které zveřejňují odhady cen, povinnost, aby odhady, jsou-li k dispozici, poskytly agentuře ACER již do 21:00 hod. SEČ, tak aby mohla agentura ACER před koncem dne zveřejnit referenční cenu; ačkoli se tyto oznamovací povinnosti týkají pouze existujících údajů a nepředstavují pro agentury podávající přehledy o cenách významnou dodatečnou zátěž a v oblasti regulace energetiky a finančního trhu jsou časté, agentura ACER by měla zajistit důvěrné zacházení s obdrženými informacemi, chránit veškerá práva duševního vlastnictví související s danými informacemi a používat tyto informace výhradně pro regulační účely. Agentura ACER by měla mít možnost vydávat pokyny ohledně formátu, v němž je třeba relevantní údaje poskytovat.

(17ab) Vzhledem k jeho vysoké likviditě je vhodné zahrnout rovněž deriváty s plněním v následujícím měsíci související s obchodním uzlem ve Spojeném království s názvem National Balancing Point (dále jen „NBP“). Součástí souboru odhadů cen LNG by měl být denní odhad cen prováděný agenturou ACER podle článku 18 nařízení (EU) XXXX/2022.

- (17b) Referenční hodnoty zohledněné pro účely stanovení referenční ceny jsou sice dobrým ukazatelem celosvětových trendů v oblasti cen LNG, nemohou však jednoduše nahradit ceny derivátů. Je tomu tak zejména proto, že referenční cena odráží ceny na jiných místech než TTF a v rámci jiných virtuálních obchodních míst v Unii. Nezohledňují například náklady související s možnými přetíženími infrastruktury při přesunu plynu z terminálu LNG do místa, kde se nachází uzel TTF. Ceny TTF jsou proto obvykle vyšší než ceny zohledněné pro účely stanovení referenční ceny. Rozdíl činil v období od června do srpna 2022 v průměru přibližně 35 EUR/MWh. Kromě toho je pro bezpečnost dodávek klíčové, aby byla korigovaná cena derivátů TTF stanovena na dostatečně vysoké úrovni, tak aby stále ještě umožňovala přilákat dovoz LNG z jiných regionů světa. Pro výpočet korigované ceny derivátů TTF by proto měla být k referenční ceně připočtena prémie za bezpečnost dodávek. Vzorec pro bezpečnostní strop by měl být plně dynamický, založený na dynamicky se vyvíjejícím koši cen odrážejícím ceny na světovém trhu a s určitou bezpečnostní rezervou, aby nebyla ohrožena bezpečnost dodávek. Výše dynamického bezpečnostního stropu může být každý den jiná v závislosti na vývoji světových cen obsažených v koši.
- (17c) Bezpečnostní strop by neměl být statický, ale měl by být dynamicky a denně upravován. Zveřejňování denní vypořádací ceny umožňuje, aby byl strop nadále souladu s vývojem na trhu LNG, a umožňuje rovněž zachovat proces tvorby cen na burzách a zmírnit případné dopady na řádné fungování trhů s deriváty. Dynamická koncepce bezpečnostního stropu rovněž sníží rizika pro ústřední protistrany a omezí dopad na účastníky termínových trhů, jako jsou členové clearingového systému a jejich klienti. Bezpečnostní strop by neměl korigovat tržní ceny pod určitou hranici.
- (18) Aby se zabránilo riziku, že dynamický nabídkový limit pro cenu měsíčních až ročních derivátů povede [...]k protiprávnímu tajnému jednání mezi dodavateli nebo obchodníky se zemním plynem, měly by finanční regulační orgány, ACER a orgány pro hospodářskou soutěž během aktivace mechanismu korekce trhu zejména pečlivě sledovat trhy s deriváty na zemní plyn a energii.

- (19) Mechanismus korekce trhu by měl být dočasný a měl by být aktivován pouze s cílem omezit případy mimořádně vysokých cen zemního plynu, které přitom nesouvisejí s cenami na jiných burzách se zemním plynem. Za tímto účelem by použití mechanismu korekce trhu mělo být podmíněno splněním dvou kumulativních podmínek.
- (20) Mechanismus korekce trhu by měl být aktivován pouze v případě, že vypořádací ceny derivátů s plněním v následujícím měsíci dosáhnou předem stanovené výjimečně vysoké úrovně, aby se zajistilo, že tento mechanismus napravi selhání trhu a neovlivní významně poptávku a nabídku a běžné stanovování cen. Nebude-li strop stanoven na dostatečně vysoké úrovni, mohl by bránit účastníkům trhu v účinném zajištění svých rizik, neboť by mohlo být poškozeno vytváření spolehlivých cen produktů s termínem dodání v budoucnosti a fungování trhů s deriváty. Pokud by byl mechanismus aktivován s cílem uměle snížit ceny namísto nápravy selhání trhu, měl by závažný negativní dopad na účastníky trhu, včetně energetických podniků, kteří by se mohli potýkat s obtížemi při plnění výzev k dodatkové úhradě marže a s omezeními likvidity, což by mohlo vést k selhání. Některým účastníkům trhu, [...]zejména těm menším [...], by nemuselo být umožněno zajistit své pozice, což by dále zhoršilo volatilitu na spotových trzích a mohlo by vést k vyššímu prudkému nárůstu cen. Vzhledem k významným objemům obchodování by takový vývoj představoval zjevné riziko pro hospodářství, kterému by koncepce opatření měla zabránit. Zkušenosti nabyté z nastalých událostí, jako bylo mimořádné zvýšení cen, k němuž došlo v srpnu 2022, by proto měly být vodítkem pro stanovení cenových hladin, při nichž by mohl být mechanismus korekce trhu aktivován. Z dostupných údajů vyplývá, že v létě roku 2022 přesáhly ceny derivátů TTF s plněním v následujícím měsíci 180 EUR[...]/MWh. Mechanismus korekce trhu by měl zabránit abnormálním cenám na úrovni dosažené letos v létě.

- (21) Mechanismus korekce trhu by navíc měl být aktivován pouze v případě, že ceny TTF dosáhnou úrovně, která je výrazně a abnormálně vysoká ve srovnání s cenami LNG, jež odrážejí tržní trendy ve světě. Pokud by ceny na světových trzích rostly stejným tempem a na stejné úrovni jako ceny TTF, aktivace mechanismu korekce trhu by mohla bránit nákupu dodávek na světových trzích, což přináší potenciální riziko v oblasti bezpečnosti dodávek. Mechanismus korekce trhu by proto měl být aktivován pouze v situacích, kdy ceny TTF výrazně a po delší dobu přesahují ceny na světových trzích. Stejně tak pokud by se rozdíl oproti cenám TTF snížil nebo vymizel, měl by být mechanismus deaktivován, aby se zabránilo jakémukoli riziku pro bezpečnost dodávek.

(24) Proto, aby jednala v plném souladu s nařízením Rady (EU) 2022/1369 a s cíli snížení poptávky stanovenými v uvedeném nařízení, měla by mít Komise možnost pozastavit aktivaci mechanismu, pokud negativně ovlivňuje pokrok dosažený při provádění cíle úspor plynu podle článku 3 nařízení Rady (EU) 2022/1369 nebo pokud vede k celkovému zvýšení spotřeby plynu o 15 % za jeden měsíc nebo o 10 % za dva po sobě jdoucí měsíce ve srovnání s příslušnou průměrnou spotřebou ve srovnatelných měsících předchozích let. S cílem napravit regionální nebo celounijní výkyvy způsobené sezónností, změnami počasí a dalšími faktory, jako je krize COVID, by spotřeba plynu měla být měřena na základě spotřeby za pět let předcházejících dni vstupu tohoto nařízení v platnost v souladu s přístupem stanoveným v nařízení Rady (EU) 2022/1369 a [...] na základě údajů o spotřebě plynu a snížení poptávky obdržených od členských států podle článku 8 nařízení Rady (EU) 2022/1369. Potenciální tlumící účinek mechanismu korekce trhu na ceny zemního plynu by neměl vést k umělému podněcování spotřeby zemního plynu v EU v míře, která by poškozovala nezbytné úsilí o snížení poptávky po zemním plynu v souladu s cíli snížení poptávky podle článků 3 a 5 nařízení Rady (EU) 2022/1369 a článků 3 a 4 nařízení 2022/1854. Komise by měla zajistit, aby aktivace mechanismu nezpomalila pokrok, kterého členské státy dosahují při plnění svých cílů v oblasti úspor energie.

- (26) V závislosti na úrovni zásahu může mechanismus korekce trhu zahrnovat finanční a smluvní rizika a rizika v oblasti bezpečnosti dodávek. Úroveň rizika závisí na četnosti, s níž je mechanismus aktivován, a může tedy narušit běžné fungování trhu. Čím nižší je prahová hodnota pro zásah, tím častěji bude mechanismus aktivován, a tím je pravděpodobnější, že se riziko naplní. Podmínky pro aktivaci mechanismu by proto měly být stanoveny na úrovni spojené s abnormálními a mimořádně vysokými úrovněmi měsíční ceny TTF a zároveň zajistit, aby se jednalo o účinný nástroj proti cenovým špičkám, které neodrážejí vývoj na mezinárodním trhu.
- (27) Je důležité mechanismus navrhnout tak, aby neměnil základní smluvní rovnováhu smluv o dodávkách plynu, ale aby řešil případy neobvyklého tržního chování. Pokud jsou spouštěcí mechanismy stanoveny na úrovni, kde napravují stávající problémy s tvorbou cen a jejich účelem není zasahovat do rovnováhy poptávky a nabídky, lze riziko, že mechanismus nebo jeho aktivace pozmění smluvní rovnováhu stávajících smluv, minimalizovat.
- (28) Aby byl zajištěn okamžitý účinek mechanismu korekce trhu, měl by být dynamický nabídkový limit aktivován okamžitě a automaticky, aniž by bylo zapotřebí dalšího rozhodnutí Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) nebo Komise.
- (28a) Aby se zajistilo včasné odhalení možných problémů vyplývajících z aktivace, měla by Komise pověřit Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) a ACER, aby vydaly zprávu o možných negativních dopadech mechanismu na finanční trh a trh s energií a na bezpečnost dodávek.

(29) ACER by měla neustále sledovat, zda jsou splněny podmínky pro fungování mechanismu korekce trhu. ACER má k provádění tohoto sledování nejlepší předpoklady, neboť má přehled o trzích s plynem v celé Unii a nezbytné odborné znalosti o fungování trhů s plynem a je již pověřena sledováním obchodování s velkoobchodními energetickými produkty podle práva EU. ACER by proto měla sledovat vývoj vypořádací ceny derivátu TTF s plněním v následujícím měsíci a porovnat ji s referenční cenou stanovenou na základě průměru odhadů cen LNG spojených s evropskými obchodními uzly s cílem ověřit, zda jsou podmínky zakládající aktivaci nebo deaktivaci mechanismu korekce trhu splněny. Jakmile budou podmínky pro aktivaci mechanismu splněny, měla by o tom ACER na svých internetových stránkách neprodleně zveřejnit oznámení. Následující den by organizátoři regulovaného trhu neměli přijímat žádné pokyny přesahující dynamický nabídkový limit a účastníci trhu s deriváty TTF by takové pokyny neměli zadávat. Organizátoři regulovaného trhu a účastníci trhu s deriváty TTF by měli sledovat internetové stránky ACER, na nichž by měla být zveřejněna denní referenční cena. Podobný dynamický nabídkový limit by se měl vztahovat na deriváty spojené s jinými virtuálními obchodními místy za podmínek stanovených v prováděcím aktu týkajícím se jeho uplatňování na tyto deriváty.

- (30) Aktivace mechanismu korekce trhu může přinést nežádoucí a nepředvídatelné účinky na hospodářství, včetně ohrožení bezpečnosti dodávek a finanční stability. Aby se zajistila rychlá reakce v případě, že dojde k nezamýšlenému narušení trhu, měly by být zavedeny účinné záruky vycházející z objektivních kritérií, které zajistí, že mechanismus bude možné kdykoli pozastavit. Jestliže výsledky sledování prováděného ACER odhalí konkrétní náznaky, že bezprostředně hrozí událost vyžadující korekci trhu, měla by mít Komise možnost požádat ESMA, ACER a případně ENTSOG a Koordinační skupinu pro otázky plynu o jejich stanovisko k dopadu možné události vyžadující korekci trhu na bezpečnost dodávek, toky uvnitř EU a finanční stabilitu, aby mohla v případě potřeby aktivaci mechanismu korekce trhu agenturou ACER rychle pozastavit.
- (31) Kromě každodenního přezkumu toho, zda jsou požadavky na dynamický nabídkový limit stále plněny, by měly být zavedeny další záruky, aby se zabránilo neúmyslnému narušení trhu.
- (32) Dynamický nabídkový limit by neměl mít vliv na mimoburzovní transakce, neboť jejich zahrnutí by vyvolalo vážné problémy ve sledování a mohlo by vést k problémům s bezpečností dodávek. Měl by se však použít přezkumný mechanismus s cílem posoudit, zda vyloučení mimoburzovních transakcí nemůže vést k významným přesunům obchodování s deriváty na mimoburzovní trhy a k ohrožení stability finančních trhů nebo trhů s energií.
- (33) Mechanismus korekce trhu by měl být automaticky deaktivován, pokud jeho fungování již není vzhledem k situaci na trhu se zemním plynem odůvodněné. S výjimkou případů, kdy dojde k narušení trhu, by měl být mechanismus deaktivován až po určité době, aby se zabránilo časté aktivaci a deaktivaci. Mechanismus korekce trhu by proto měl být automaticky deaktivován po dvaceti dnech, pokud dynamický nabídkový limit po určité období činí 180 EUR. Stejně jako v případě aktivace by k deaktivaci mechanismu nemělo být nutné žádné posouzení ze strany ACER nebo Komise, mělo by k ní dojít automaticky, jakmile jsou splněny příslušné podmínky.

- (33a) Pokud dojde k významnému snížení dodávek plynu a k situaci, kdy dodávky plynu nepostačují k uspokojení zbývajících poptávek po plynu, může Komise podle čl. 12 odst. 1 nařízení (EU) 2017/1938 vyhlásit stav nouze na regionální úrovni nebo na úrovni Unie na žádost jednoho členského státu, který vyhlásil stav nouze, a má vyhlásit stav nouze na regionální úrovni nebo na úrovni Unie, pokud stav nouze vyhlásily dva nebo více členských států, Aby se zabránilo tomu, že pokračující aktivace mechanismu korekce trhu povede k problémům se zabezpečením dodávek, měl by být tento mechanismus automaticky deaktivován v situaci, kdy Komise vyhlásila stav nouze na regionální úrovni nebo na úrovni Unie.
- (34) Je velmi důležité, aby součástí mechanismu korekce trhu byl účinný nástroj, který umožní na základě objektivních kritérií okamžitě a kdykoli pozastavit uplatňování dynamického bezpečnostního stropu, pokud by vedl k vážnému narušení trhu, jež by ovlivnilo bezpečnost dodávek a toky uvnitř EU.
- (35) Jelikož při zvažování možného pozastavení mechanismu korekce trhu je důležité důkladně posoudit všechny záruky, na něž je třeba vzít ohled, měl by být mechanismus korekce trhu pozastaven rozhodnutím Komise. Při přijímání rozhodnutí, které by mělo být přijato bez zbytečného odkladu, by Komise měla zejména posoudit, zda pokračující uplatňování dynamického nabídkového limitu neohrožuje bezpečnost dodávek v Unii, zda je doprovázeno dostatečným úsilím o snížení poptávky, zda nebrání tržním tokům plynu uvnitř Unie, negativně neovlivňuje trhy s energetickými deriváty, zohledňuje tržní ceny plynu na různých organizovaných trzích v celé Unii nebo zda nemůže negativně ovlivnit stávající smlouvy na dodávky plynu. V takových případech by Komise měla prostřednictvím prováděcího rozhodnutí přijmout rozhodnutí o pozastavení mechanismu korekce trhu. Vzhledem k potřebě rychle reagovat by neměla mít povinnost jednat v souladu s postupem projednávání ve výborech.

- (36) Mechanismus korekce trhu by neměl ohrozit bezpečnost dodávek plynu v Unii omezením cenových signálů, které jsou nezbytné pro přilákání nezbytných dodávek plynu a pro toky plynu uvnitř EU. Dodavatelé plynu by mohli potenciálně zadržet dodávky, je-li mechanismus korekce trhu aktivován, aby maximalizovali zisky prodejem těsně po deaktivaci stropů. V případě, že by mechanismus vedl ke vzniku uvedených rizik pro bezpečnost dodávek plynu v Unii, avšak nedošlo by k vyhlášení stavu nouze na regionální úrovni nebo na úrovni Unie, měla by Komise mechanismus okamžitě pozastavit. Mezi prvky, které je třeba při posuzování rizik v oblasti bezpečnosti dodávek vzít v úvahu, by měla patřit potenciální významná odchylka jedné složky referenční ceny podle čl. 2 odst. 2 ve srovnání s historickým trendem a významný pokles čtvrtletního dovozu LNG do Unie ve srovnání se stejným čtvrtletím předchozího roku.
- (36a) Jelikož neomezené přeshraniční toky plynu mezi členskými státy představují klíčový prvek bezpečnosti dodávek v Unii, měla by být aktivace mechanismu korekce trhu rovněž pozastavena, pokud nepřiměřeně omezuje přeshraniční toky plynu na vnitřním trhu, a ohrožuje tak bezpečnost dodávek plynu v Unii.
- (37) Mechanismus korekce trhu by ve svém konečném důsledku neměl zmenšit úlohu, kterou na vnitřním trhu Unie s plynem plní cenové signály, ani bránit tržním tokům plynu uvnitř Unie, neboť je nezbytné, aby zemní plyn i nadále proudil tam, kde je ho nejvíce zapotřebí.

(38) Mechanismy korekce trhu by neměly nepřiměřeně ohrozit nepřetržité řádné fungování trhů s energetickými deriváty. Tyto trhy hrají důležitou úlohu v zajišťování možnosti účastníků trhu zajistit své pozice za účelem řízení rizik, zejména pokud jde o kolísání cen. Kromě toho mohou cenové zásahy prostřednictvím mechanismu korekce trhu vést ke značným finančním ztrátám účastníků trhů s deriváty. Vzhledem k velikosti trhu s plynem v Unii mohou tyto ztráty ovlivnit nejen specializované trhy s deriváty, ale mohou mít výrazný lavinový efekt i na jiných finančních trzích. Cenové zásahy by rovněž mohly v důsledku nejistoty vést k nepříznivému nárůstu výzev k dodatkové úhradě marže. Podstatný nárůst výzev k dodatkové úhradě marže by mohl vést ke značným finančním ztrátám a ztrátám likvidity pro účastníky trhu, což by vedlo k selhání člena clearingového systému nebo konečného klienta. Příslušní účastníci trhu by měli jednat v dobré víře a neměli by nepřiměřeně měnit postupy řízení rizik vedoucí k nárůstu výzev k dodatkové úhradě marže, zejména pokud nejsou v souladu s běžnými tržními postupy. Proto by Komise měla mechanismus korekce trhu okamžitě pozastavit, pokud ohrozí řádné fungování trhu s deriváty, například pokud vede k výraznému poklesu transakcí s deriváty TTF v rámci Unie nebo k významnému přesunu transakcí s deriváty TTF do obchodních systémů mimo EU. V tomto ohledu je důležité, aby Komise zohlednila dostupné odborné znalosti příslušných institucí Unie. Evropský orgán pro cenné papíry a trhy je nezávislý orgán, který přispívá k zajištění stability finančního systému EU, zejména podporou stabilních a řádně fungujících finančních trhů, jako jsou trhy s deriváty. Komise by proto měla zohledňovat zprávy orgánu ESMA o těchto aspektech. Dále by Komise měla zohledňovat veškerá doporučení Evropské centrální banky (ECB) týkající se stability finančního systému v souladu s čl. 127 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) a čl. 25 odst. 1 protokolu IV ke Smlouvě o fungování EU. Vzhledem k volatilitě finančních trhů a potenciálně velkému dopadu tržních zásahů na nich je důležité zajistit, aby Komise mohla mechanismus korekce trhu rychle pozastavit. Zpráva orgánu ESMA na žádost Komise by proto měla být vydána nejpozději do 48 hodin nebo v naléhavých případech téhož dne.

- (39) Mechanismus korekce trhu by měl být navržen tak, aby řešil pouze výjimečné zvýšení cen plynu způsobené nedostatky v mechanismu tvorby cen, a jako takový by neměl mít dopad na platnost stávajících smluv na dodávky plynu. Avšak v situacích, kdy ACER nebo Komise zjistí, že aktivace mechanismu korekce trhu má negativní dopad na stávající smlouvy na dodávky plynu, měla by Komise mechanismus pozastavit.
- (40) Koncepce a možnosti pozastavení mechanismu by měly zohledňovat skutečnost, že obchodníci se zemním plynem mohou přesunout obchodování se zemním plynem do regionů mimo Unii, čímž se účinnost mechanismu korekce trhu sníží. Tak by tomu bylo například v případě, že by obchodníci začali provozovat mimoburzovní obchodování se zemním plynem, které je méně transparentní, méně podléhá regulační kontrole a nese větší riziko neplnění povinností zúčastněných stran. Bylo by tomu tak i v případě, že by obchodníci, jejichž zajištění může být mechanismem korekce trhu omezeno, vyhledali zajištění v jiných jurisdikcích, což by znamenalo, že protistrana provádějící clearing by musela vyvážit podkladovou hotovost derivátových pozic tak, aby odrážela zastropovanou vypořádací cenu, což by aktivovalo výzvy k dodatečné úhradě.
- (41) ACER, orgán ESMA, Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav (ENTSOG) a Koordináční skupina pro otázky plynu zřízená nařízením (EU) 2017/1938 by měly být Komisi při sledování mechanismu korekce trhu nápomocny.

- (41a) Při plnění svých úkolů podle tohoto nařízení by Komise měla mít rovněž možnost konzultovat ECB a vyžádat si její doporučení v souladu s úlohou ECB podle čl. 127 odst. 5 Smlouvy o fungování EU, již je přispívat k řádnému provádění opatření, která se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi a ke stabilitě finančního systému, a podle čl. 25 odst. 1 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, již je vydávat stanoviska a být konzultována mimo jiné Komisí ohledně působnosti a používání právních aktů Unie týkajících se obezřetnostního dohledu nad úvěrovými institucemi a stabilitou finančního systému. Proces konzultací s ECB by měl být organizován tak, aby v případě potřeby umožnil rychlé pozastavení mechanismu korekce trhu.
- (41b) Vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné řešit problémy, zejména při stanovování cen derivátů TTF v Unii, má rychlé zavedení mechanismu korekce trhu zásadní význam. ESMA a ACER by měly provést posouzení dopadu mechanismu korekce trhu (dále jen „posouzení účinků“) s cílem analyzovat, zda může rychlé zavedení vést k nezamýšleným negativním důsledkům pro finanční trhy nebo trhy s energií nebo pro bezpečnost dodávek. Posouzení účinků by mělo být Komisi předloženo již do 1. března 2023. Mělo by zejména analyzovat prvky nezbytné pro prováděcí akt o způsobech rozšíření mechanismu korekce trhu na deriváty spojené s jinými virtuálními obchodními body a ověřit, zda jsou klíčové prvky mechanismu korekce trhu stále vhodné s ohledem na vývoj na finančním trhu a na trhu s energií nebo na vývoj v oblasti bezpečnosti dodávek. Nejpozději do 23. ledna 2023 zveřejní ESMA a ACER předběžnou zprávu o zavedení mechanismu korekce trhu. S ohledem na výsledky posouzení účinků by Komise měla případně bez zbytečného odkladu navrhnout změnu tohoto nařízení s cílem přizpůsobit výběr produktů, na něž se mechanismus korekce trhu vztahuje.

- (42) Komise může rovněž navrhnout další změny tohoto nařízení na základě posouzení účinků nebo v návaznosti na tržní událost nebo rozhodnutí o pozastavení[...] nebo s ohledem na vývoj na trhu a na vývoj v oblasti bezpečnosti dodávek.
- (42a) Aby bylo zachováno řádné fungování trhů s deriváty, zejména postupy řízení rizik ústředních clearingových protistran, a aby se minimalizovala potřeba požadovat dodatečnou marži jako kolaterál, měly by mít strany možnost řádně kompenzovat nebo snížit pozice na trhu s deriváty TTF, pokud si to přejí. Dynamický nabídkový limit by se proto neměl vztahovat na smlouvy, které byly uzavřeny před vstupem tohoto nařízení v platnost, ani na obchody, které účastníkům trhu umožňují kompenzovat nebo snížit pozice vyplývající ze smluv o derivátech TTF, které byly uzavřeny před vstupem tohoto nařízení v platnost.
- (42b) Ústřední clearingové protistrany hrají klíčovou úlohu při zajišťování řádného fungování trhů s deriváty TTF tím, že snižují riziko protistrany. Je proto nezbytné, aby mechanismus korekce trhu nebránil činnosti ústředních clearingových protistran, zejména při řízení pozic v selhání. Za tímto účelem by se dynamický nabídkový limit neměl vztahovat na obchody prováděné v rámci procesu řízení selhání organizovaného ústřední clearingovou protistranou.

- (43) Mechanismus korekce trhu je nezbytný a přiměřený pro dosažení cíle korekce nadměrně vysokých cen plynu v TTF a derivátech spojených s jinými virtuálními obchodními body. Všechny členské státy jsou znepokojeny nepřímými dopady nárůstu cen, jako jsou zvyšující se ceny energií a inflace. Nedostatky systému tvorby cen hrají v různých členských státech různou úlohu, neboť zvýšení cen má v některých členských státech (např. v členských státech střední Evropy) větší dopad než v jiných (např. v členských státech ležících na okraji EU nebo v členských státech s možnostmi dodávek odjinud). Aby se zabránilo roztržičnosti opatření, která by mohla rozdělit integrovaný trh Unie s plynem, je třeba v duchu solidarity přijmout společná opatření. Rovněž pro zajištění bezpečnosti dodávek v Unii je takový přístup zásadní. Společné záruky, které mohou být nezbytnější v členských státech bez alternativních možností dodávek než v členských státech, jež takové alternativy mají, navíc zajišťují koordinovaný přístup jako výraz energetické solidarity. Ačkoli se finanční rizika a přínosy pro různé členské státy velmi liší, představuje mechanismus korekce trhu solidární kompromis, v jehož rámci se všechny členské státy dohodly, že přispějí ke korekci trhu a přijmou stejná omezení tvorby cen, i když se v různých členských státech liší úroveň špatného fungování mechanismu tvorby cen a finanční dopady cen derivátů na ekonomiku. Mechanismus korekce trhu by proto posílil solidaritu Unie tím, že by zabránil nadměrným cenám, které jsou pro mnoho členských států neudržitelné i z krátkodobého hlediska. Navrhované opatření pomůže zajistit, aby dodavatelské podniky ze všech členských států mohly v duchu solidarity nakupovat plyn za rozumné ceny.
- (44) Vzhledem k nestabilní a nepředvídatelné situaci na trhu se zemním plynem je s nastupující zimní sezónou důležité zajistit, aby mechanismus korekce trhu mohl být uplatněn co nejdříve, budou-li podmínky zakládající jeho aktivaci splněny. Toto nařízení by proto mělo vstoupit v platnost dnem 1. února 2023. Dynamický nabídkový limit by měl platit od 15. února 2023. Povinnost ESMA a ACER poskytnout předběžnou zprávu by měla platit zpětně od 1. ledna, aby byly včas získány požadované informace.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I – PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

Toto nařízení zavádí dočasný mechanismus tržní korekce pro pokyny zadané k obchodování s deriváty TTF a s deriváty spojenými s jinými virtuálními obchodními místy v souladu s článkem 5c, aby se omezil výskyt případů nadměrných[...] cen plynu v Evropské unii[...], které neodrážejí ceny na světovém trhu. .

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 0a) „derivátem TTF“ komoditní derivát ve smyslu čl. 2 odst. 1 bodu 30 nařízení (EU) č. 600/2014 obchodovaný na regulovaném trhu, jehož podkladovým nástrojem je transakce ve virtuálním obchodním místě Title Transfer Facility (TTF) provozovaném společností Gasunie Transport Services B.V.;
- 0b) „deriváty spojenými s jinými virtuálními obchodními místy“ komoditní deriváty ve smyslu čl. 2 odst. 1 bodu 30 nařízení (EU) č. 600/2014 obchodované na regulovaném trhu, jejichž podkladovým nástrojem je transakce ve virtuálním obchodním místě v Unii;
- 0c) „virtuálním obchodním místem“ nefyzické obchodní místo ve vstupně-výstupním systému, kde prodávající a kupující obchodují s plyny, aniž by bylo nutné rezervovat přepravní nebo distribuční kapacitu;

- 1) „derivátem TTF s plněním v následujícím měsíci“ derivát TTF, jehož datum skončení platnosti je nejbližší z derivátů s jednoměsíční splatností obchodovaných na daném regulovaném trhu;
- 1a) „derivátem TTF s plněním v následujícím roce“ derivát TTF, jehož datum skončení platnosti je nejbližší z derivátů s dvanáctiměsíční splatností obchodovaných na daném regulovaném trhu;
- 2) „referenční cenou“ níže uvedená denní průměrná cena, je-li k dispozici:
- odhad ceny LNG na základě ukazatele „Northwest Europe Marker“[...], definovaný jako denní průměr ukazatele „Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)“, který spravuje nizozemská společnost Platts Benchmark B.V., a ukazatele „Northwest Europe des – half-month 2“, který spravuje nizozemská společnost Argus Benchmark Administration B.V., přičemž odhad cen LNG v amerických dolarech (USD) na milion britských tepelných jednotek (MMBtu) se převede na EUR/MWh na základě směnného kurzu eura Evropské centrální banky a přepočítacího koeficientu 1 MMBtu na 0,293071 kilowatthodin;
 - odhad ceny LNG na základě ukazatele „Mediterranean Marker“, definovaný jako denní průměr ukazatele „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)“, který spravuje nizozemská společnost Platts Benchmark B.V., a ukazatelů „Iberian peninsula des - half-month 2“, „Italy des - half-month 2“ a „Greece des - half-month 2“, které spravuje nizozemská společnost Argus Benchmark Administration B.V., přičemž odhad cen LNG v amerických dolarech (USD) na milion britských tepelných jednotek (MMBtu) se převede na EUR/MWh na základě směnného kurzu eura Evropské centrální banky a přepočítacího koeficientu 1 MMBtu na 0,293071 kilowatthodin;

– odhad ceny LNG na základě ukazatele „Northeast Asia Marker“, definovaný jako denní průměr ukazatele „NG Japan/Korea DES 2 Half-Month“, který spravuje nizozemská společnost Platts Benchmark B.V., a ukazatele „Northeast Asia des (ANEA) - half-month 2“, který spravuje nizozemská společnost Argus Benchmark Administration B.V., přičemž odhad cen LNG v amerických dolarech (USD) na milion britských tepelných jednotek (MMBtu) se převede na EUR/MWh na základě směnného kurzu eura Evropské centrální banky a přepočítacího koeficientu 1 MMBtu na 0,293071 kilowatthodin;

– vypořádací cena derivátu NBP s plněním v následujícím měsíci, kterou zveřejňuje společnost ICE Futures Europe, Spojené království, přičemž pence šterlinků na therm se převedou na EUR/MWh na základě směnného kurzu eura Evropské centrální banky a přepočítacího koeficientu 1 therm na 29,3071 kilowatthodin;

– cena denního odhadu prováděného agenturou ACER podle článku 18 nařízení Rady (EU) [XXXX/2022];[...]

- 3) „regulovaným trhem“ regulovaný trh ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 21 směrnice 2014/65/EU;
- 4) „organizátorem regulovaného trhu“ organizátor trhu ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 18 směrnice 2014/65/EU.

KAPITOLA II – MECHANISMUS KOREKCE TRHU

Článek 3

Sledování cen

- 0) ACER neustále sleduje vývoj referenční ceny, vypořádací ceny derivátů TTF s plněním v následujícím měsíci a vypořádací ceny derivátů spojených s jinými virtuálními obchodními místy s plněním v následujícím měsíci. Za tímto účelem:
- společnost Platts Benchmark B.V. oznámí agentuře ACER každý den nejpozději do [21:00 hod.] (SEČ) denní odhady cen LNG na základě těchto ukazatelů: „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)“, „Daily Spot Northwest Europe Marker (NEW)“ a „Japan Korea Marker (JKM)“, a
 - společnost Argus Benchmark Administration B.V. oznámí agentuře ACER každý den nejpozději do [21:00 hod.] (SEČ) denní odhady cen LNG na základě těchto ukazatelů: „Northwest Europe des – half-month 2“, „Iberian peninsula des - half-month 2“, „Italy des - half-month 2“, „Greece des - half-month 2“ a „Northeast Asia des (ANEA) - half-month 2“[...]
- 1) Na základě informací obdržených podle odstavce 1 vypočítá ACER každý den denní referenční cenu a nejpozději do 23:59 hod. SEČ ji zveřejní na svých internetových stránkách.

Článek 3a

Událost vyžadující korekci trhu

- 1) Ode dne 15. února 2023 se pro vypořádací cenu derivátů TTF s plněním v následujícím roce použije mechanismus korekce trhu. Mechanismus korekce trhu se aktivuje událostí vyžadující korekci trhu, za niž se považuje situace, kdy vypořádací cena derivátu TTF s plněním v následujícím měsíci, kterou zveřejňuje nizozemská společnost ICE Endex B.V.:
 - a) přesahuje 180 EUR/MWh po dobu tří pracovních dnů a
 - b) je o 35 EUR vyšší než referenční cena během období uvedeného v písmenu a).
- 1a) Po přijetí prováděcího aktu podle čl. 5c odst. 1 nastává událost vyžadující korekci trhu v souvislosti s deriváty spojenými s jinými virtuálními obchodními místy rovněž za podmínek stanovených v uvedeném prováděcím aktu podle kritérií uvedených v čl. 5c odst. 2.
- 1b) Zjistí-li ACER, že nastala událost vyžadující korekci trhu, zveřejní na svých internetových stránkách jasně a viditelně nejpozději do 23:59 SEČ oznámení o tom, že nastala událost vyžadující korekci trhu (dále jen „oznámení o korekci trhu“), a informuje o tom Komisi, orgán ESMA, Evropskou centrální banku (ECB) a Radu.
- 1c) Organizátoři regulovaných trhů s deriváty TTF a účastníci trhu s deriváty TTF internetové stránky ACER denně sledují.

- 1ca) Ode dne následujícího po zveřejnění oznámení o korekci trhu organizátoři regulovaných trhů nepřijímají a účastníci trhu s deriváty TTF nezadávají pokyny pro deriváty TTF, jejichž platnost má skončit v období od data skončení platnosti derivátu TTF s plněním v následujícím měsíci do data skončení platnosti derivátu TTF s plněním v následujícím roce s cenami ve výši 35 EUR/MWh nad referenční cenou, kterou ACER zveřejnila předchozí den (dále jen „dynamický nabídkový limit“). Pokud je referenční cena nižší než 145 EUR, zůstává dynamický nabídkový limit ve výši součtu 145 EUR a 35 EUR.
- 1d) Po přijetí prováděcího aktu podle čl. 5c odst. 1 se dynamický nabídkový limit uplatní na deriváty spojené s jinými virtuálními obchodními místy, a to za podmínek stanovených v uvedeném prováděcím aktu podle kritérií uvedených v čl. 5c odst. 2.
- 1e) Poté, co ACER dynamický nabídkový limit aktivuje, použije se po dobu nejméně 20 pracovních dnů, ledaže jej Komise pozastaví v souladu s článkem 5 nebo deaktivuje v souladu s čl. 4 odst. 0.

- 3) Aby Komise mohla v případě potřeby aktivaci mechanismu korekce trhu agenturou ACER rychle pozastavit v případě, že podle výsledků sledování prováděného agenturou ACER podle čl. 3 odst. 0 existují konkrétní náznaky, že bezprostředně hrozí událost vyžadující korekci trhu podle čl. 3a odst. 1 písm. b), požádá Komise neprodleně Evropskou centrální banku (ECB), Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) a případně Evropskou síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav (ENTSOG) a Koordinační skupinu pro otázky plynu zřízenou na základě nařízení (EU) 2017/1938, aby poskytly posouzení dopadu možné události vyžadující korekci trhu na bezpečnost dodávek, toky uvnitř EU a finanční stabilitu. Posouzení zohlední vývoj cen na jiných relevantních organizovaných trzích, zejména v Asii nebo v USA, podle „Joint Japan Korea Marker“ nebo „Henry Hub Gas Price Assessment“, které obě spravuje společnost Platts Benchmark B.V. a zveřejňuje společnost S&P Global Inc. se sídlem v New Yorku.
- 7) Poté, co posoudí účinek nabídkového limitu na spotřebu plynu a elektřiny a pokrok v plnění cílů snížení poptávky stanovených v člancích 3 a 5 nařízení Rady (EU) 2022/1369 a v člancích 3 a 4 nařízení Rady (EU) 2022/1854, může Komise rovněž navrhnout změnu nařízení Rady (EU) 2022/1369 za účelem jeho přizpůsobení nové situaci.
- 8) V případě události vyžadující korekci trhu, Komise bez zbytečného odkladu požádá ECB o doporučení ohledně rizika nezamýšlených narušení stability a řádného fungování trhů s energetickými deriváty.

Článek 4

Deaktivace mechanismu korekce trhu

- 0) Dynamický nabídkový limit uvedený v čl. 3a odst. 1 písm. ca) se deaktivuje 20 pracovních dnů po události vyžadující korekci trhu v souladu s čl. 3a odst. 1e nebo poté, pokud referenční cena zůstane po dobu tří po sobě jdoucích pracovních dnů pod hodnotou 145 EUR/MWh.
- 1) Vyhlásí-li Komise stav nouze na regionální úrovni nebo na úrovni Unie, zejména v případě významného zhoršení situace v oblasti dodávek plynu, které vede k situaci, kdy dodávky plynu nepostačují k uspokojení zbývajících poptávek po plynu („distribuce na přiděl“) v souladu s čl. 12 odst. 1 nařízení (EU) 2017/1938, dynamický nabídkový limit uvedený v čl. 3a odst. 1 písm. ca) a d) se deaktivuje.
- 2) ACER na svých internetových stránkách neprodleně zveřejní oznámení a informuje Komisi, orgán ESMA, ECB a Radu, že došlo k deaktivaci podle odstavce 0 (dále jen „oznámení o deaktivaci“).

Pozastavení mechanismu korekce trhu

- 0)** ESMA, ACER, Koordinační skupina pro otázky plynu a ENTSOG neustále sledují účinky dynamického nabídkového limitu na finanční trhy a trhy s energiemi a bezpečnost dodávek v případě aktivace mechanismu korekce trhu.
- 2) Na základě sledování uvedeného v odstavci 0 Komise mechanismus korekce trhu prováděcím rozhodnutím pozastaví, kdykoli dojde k nezamýšlenému narušení trhu negativně ovlivňujícímu bezpečnost dodávek, toky uvnitř EU nebo finanční stabilitu nebo ke zjevnému riziku takového narušení (dále jen „rozhodnutí o pozastavení“). Při svém posuzování Komise zejména zohlední, zda aktivovaný mechanismus korekce trhu
- a)** ohrožuje bezpečnost dodávek plynu v Unii[...]. Mezi prvky, které je třeba při posuzování rizik v oblasti bezpečnosti dodávek vzít v úvahu, patří potenciální významná odchylka jedné složky referenční ceny podle čl. 2 odst. 2 ve srovnání s historickým trendem a významný pokles čtvrtletního dovozu LNG do Unie ve srovnání se stejným čtvrtletím předchozího roku.

- b) byl aktivován v době, kdy na úrovni Unie nejsou plněny cíle povinného snížení poptávky podle článku 5 nařízení (EU) 2022/1369, negativně ovlivňuje dosažený pokrok v plnění cíle úspor plynu podle článku 3 nařízení (EU) 2022/1369 s přihlédnutím k potřebě zajistit, aby cenové signály motivovaly ke snížení poptávky, nebo vede k celkovému zvýšení spotřeby plynu o 15 % během jednoho měsíce nebo o 10 % ve dvou po sobě následujících měsících ve srovnání s příslušnou průměrnou spotřebou za tytéž měsíce během pěti po sobě následujících let předcházejících datu vstupu tohoto nařízení v platnost, a to na základě údajů o spotřebě plynu a snížení poptávky obdržených od členských států podle článku 8 [...] nařízení (EU) 2022/1369;
- c) podle údajů ze sledování prováděného agenturou ACER brání tržním tokům plynu uvnitř EU;
- d) podle zprávy orgánu ESMA o dopadu aktivace opatření korekce trhu a jakýchkoli pokynů ECB, které si Komise za tímto účelem vyžádala, ovlivňuje stabilitu a řádné fungování trhů s energetickými deriváty, zejména v případě, že to ve srovnání se stejným měsícem v předchozím roce vede k výraznému nárůstu výzev k dodatkové úhradě marže nebo k výraznému snížení transakcí s deriváty TTF v rámci Unie za jeden měsíc, nebo k výraznému přesunu transakcí s deriváty TTF mimo EU;
- e) se podstatně liší od cen na trhu se zemním plynem na různých organizovaných trzích v celé Unii a na dalších relevantních organizovaných trzích, například v Asii nebo v USA, uvedené v „Joint Japan Korea Marker“ nebo „Henry Hub Gas Price Assessment“, které spravuje nizozemská společnost Platts Benchmarks B.V.;
- f) ovlivňuje platnost stávajících smluv na dodávky plynu, včetně dlouhodobých smluv na dodávky plynu.

- 3) Rozhodnutí o pozastavení bude přijato bez zbytečného odkladu a zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*. Dnem následujícím po zveřejnění rozhodnutí o pozastavení a na dobu v něm uvedenou přestane platit dynamický nabídkový limit stanovený v čl. 3a odst. 1 písm. ca) a d).
- 4) ACER, ESMA, Koordinační skupina pro otázky plynu a ENTSOG jsou Komisi nápomocny při plnění úkolů podle článků 3a, 4 a 5. Zprávy orgánu ESMA podle odst. 2 písm. d) jsou na žádost Komise vydány nejpozději do 48 hodin nebo v naléhavých případech téhož dne.
- 4a) Při plnění svých úkolů podle článků 3a, 4 a 5 může Komise konzultovat ECB ohledně jakékoli záležitosti týkající se jejího úkolu podle čl. 127 odst. 5 Smlouvy o fungování EU s cílem přispívat k řádnému provádění opatření, která se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi a ke stabilitě finančního systému.

Článek 5a

Služební tajemství

- 1) Na veškeré důvěrné informace obdržené, vyměněné nebo předané podle tohoto nařízení se vztahují podmínky služebního tajemství stanovené v odstavci 2.
- 2) Povinnost mlčenlivosti v rámci služebního tajemství se vztahuje na všechny osoby, které pracují nebo pracovaly pro ACER či jakýkoli orgán nebo podnik na trhu či pro fyzickou nebo právnickou osobu, na niž příslušný orgán přenesl své pravomoci, včetně auditorů a odborníků smluvně najatých příslušným orgánem.
- 3) Informace, na něž se vztahuje služební tajemství, nesmějí být sděleny žádné jiné osobě nebo orgánu, vyjma na základě ustanovení práva Unie nebo vnitrostátního práva.
- 4) Veškeré informace vyměněné mezi příslušnými orgány podle tohoto nařízení, které se týkají obchodních nebo provozních podmínek a jiných ekonomických či osobních záležitostí, jsou považovány za důvěrné a podléhají služebnímu tajemství s výjimkou případů, kdy příslušný orgán v okamžiku jejich sdělení uvede, že informace mohou být zpřístupněny, nebo kdy je takovéto zpřístupnění nutné pro účely soudního řízení.

Článek 5b
Posouzení účinků

0) ESMA a ACER posoudí účinky mechanismu korekce trhu na finanční trhy a trhy s energií a na bezpečnost dodávek, zejména aby ověřily, zda jsou klíčové prvky mechanismu korekce trhu s ohledem na situaci na finančních trzích a trzích s energií a vývoj v oblasti bezpečnosti dodávek stále vhodné.

0a) Při posuzování účinků provedou ESMA a ACER zejména analýzu kritérií podle čl. 5c odst. 2. Toto posouzení zejména ověří, zda omezení na deriváty TTF vedlo účastníky trhu k arbitráži mezi deriváty, jež byly předmětem korekce, a deriváty, jež předmětem korekce nebyly, s negativním dopadem na finanční trhy nebo trhy s energií a na úkor spotřebitelů.

0aa) ESMA a ACER rovněž posoudí:

- zda vyloučení mimoburzovního obchodování z oblasti působnosti tohoto nařízení nevedlo k významnému přesunu obchodování s deriváty TTF na mimoburzovní trhy, čímž by byla ohrožena stabilita finančních trhů nebo trhů s energií;
- a zda mechanismus korekce trhu nevedl k výraznému snížení transakcí s deriváty TTF v rámci Unie nebo k významnému přesunu transakcí s deriváty TTF do obchodních systémů mimo EU.

ESMA a ACER navíc posoudí, zda je třeba přezkoumat:

- prvky zohledněné pro referenční cenu podle čl. 2 odst. 2;
- podmínky uvedené v čl. 3a odst. 1;
- dynamický nabídkový limit uvedený v čl. 3a odst. 1 písm. ca).

0a) ESMA a ACER předloží Komisi zprávy podle odstavce 1 do 1. března 2023. Nejpozději do 23. ledna 2023 zveřejní ESMA a ACER předběžnou zprávu o zavedení mechanismu korekce trhu.

Rozšíření na deriváty spojené s jinými virtuálními obchodními místy

- 1) Na základě posouzení uvedeného v čl. 5b odst. 0 Komise nejpozději do 31. března 2023 prostřednictvím prováděcího aktu v souladu s čl. 5e odst. 2 vymezí technické podrobnosti uplatňování mechanismu korekce trhu na deriváty spojené s jinými virtuálními obchodními místy.
V případě, že uplatňování mechanismu korekce trhu na deriváty spojené s jinými virtuálními obchodními místy vede podle kritérií stanovených v odstavci 2 k významným negativním dopadům na finanční trhy nebo trhy se zemním plynem, Komise některé deriváty z uplatňování mechanismu korekce trhu výjimečně vyloučí.
- 2) Komise vybere technické podrobnosti provádění, jakož i ty deriváty spojené s jinými virtuálními obchodními místy, u nichž může být nutné vyloučení z mechanismu korekce trhu, zejména na základě těchto kritérií:
 - a) dostupnost informací o cenách derivátů spojených s jinými virtuálními obchodními místy;
 - b) likvidita derivátů spojených s jinými virtuálními obchodními místy;
 - c) dopad zahrnutí derivátů spojených s jinými virtuálními obchodními místy na toky plynu uvnitř EU a bezpečnost dodávek;
 - d) dopad zahrnutí derivátů spojených s jinými virtuálními obchodními místy na stabilitu finančních trhů s ohledem na dopad případných dodatečných marží jako kolaterálu.

Článek 5d

Přezkum

Komise může případně navrhnout změnu tohoto nařízení s cílem zahrnout deriváty obchodované mimo burzu do oblasti působnosti tohoto nařízení nebo přezkoumat prvky zohledněné pro referenční cenu podle čl. 2 odst. 2, zejména zvážit, zda těmto prvkům přisoudit různou váhu, podmínky pro aktivaci mechanismu korekce trhu stanovené v čl. 3a odst. 1 písm. a) a b) a dynamický nabídkový limit uvedený v čl. 3a odst. 1ca. Před předložením takového návrhu Komise konzultuje ECB, ESMA, ACER, Koordinační skupinu pro otázky plynu, ENTSOG a případně další příslušné zúčastněné strany.

Článek 5e

Postup projednávání ve výboru

- 1) Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí.
- 2) Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

KAPITOLA III – ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 6

Vstup v platnost

- 1) Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 1. února 2023. Použije se od téhož dne po dobu jednoho roku.

Článek 3a se použije ode dne 15. února 2023. Ustanovení čl. 5b odst. 0a se použije se zpětnou účinností ode dne 1. ledna 2023.

- 3) Toto nařízení se nepoužije na:
- a) smlouvy na deriváty TTF uzavřené před vstupem tohoto nařízení v platnost;
 - b) nákup a prodej derivátů TTF za účelem kompenzace nebo snížení objemu smluv na deriváty TTF uzavřených před vstupem tohoto nařízení v platnost;
 - c) nákup a prodej derivátů TTF v rámci postupu ústřední clearingové protistrany pro řízení selhání, včetně mimoburzovních obchodů registrovaných regulovaným trhem pro účely clearingů.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

Ve Štrasburku dne

Za Radu

předseda nebo předsedkyně
